

Általános leírás:

Az Adolescent Kit for Expression and Innovation egy útmutatót, eszközöket, tevékenységeket és kellékeket tartalmazó csomag a 10-18 éves serdülők támogatására, különösen a humanitárius válságok által érintettek számára.

A készlet célja, hogy pozitív változást idézzon elő a serdülők életében a művészetek és az innováció révén. A tevékenységek lehetőséget kínálnak a serdülőknek önkifejezésre, kísérletezésre, valós problémák megoldására és új ötletek felfedezésére. A folyamat során a serdülő lányok és fiúk olyan kulcskompetenciákat és új készségeket fejlesztenek ki, amelyek segítenek megbirkózni a stresszes körülményekkel, egészséges kapcsolatokat építeni, és pozitív kapcsolatba lépni közösségükkel.

A teljes anyag elérhetősége eredeti (angol) nyelven: <https://adolescentkit.org/>

A Programkoordinátorok útmutatója eredeti (angol) nyelven:

https://adolescentkit.org/kit_docs/3.0_Program%20Coordinator_Guide-Complete.pdf

A Programkoordinátorok útmutatója magyar fordításban: Programkoordinátorok útmutatója.pdf

Az alábbi fejezetben arról olvashatunk,
**milyen módszerekkel vonhatjuk be a serdülőket és a közösséget a
foglalkozásokba.**

A serdülők és a közösség bevonása

Forrás: A fenti témakör megtalálható a *Programkoordinátorok útmutatójában*:

- angol, eredeti verzióban: 90-93. oldal
- magyar fordításban: 87-92. oldal

A serdülőket és a közösség tagjait aktívan be kell vonni az Adolescent Kit-tel történő intervenció tervezésébe, végrehajtásába és támogatásába. Ahogy haladunk előre a programunkkal, tegyünk lépéseket annak érdekében, hogy a serdülők és a közösség tagjai magukénak érzik az intervenciót. Alkalmazzunk a felnőttek és a serdülők bevonására épülő folyamatokat a programunkban, amelyek lehetőséget adnak arra, hogy pozitív kapcsolatokat építsenek ki egymással.

1. Engedjük meg a serdülőknek, hogy vezető szerepben legyenek

A serdülők sokféleképpen hozzájárulhatnak a közös munkához. Már a kezdetektől fogva vonjuk be őket, és kérjük a támogatásukat a helyzetükkel kapcsolatos információgyűjtésben, a biztonságos tevékenységi helyszínek megtalálásában, a foglalkozások menetrendjének meghatározásában és a veszélyeztetett serdülők elérésében.

A felnőttek létfontosságú szerepet játszanak a serdülők életében.

Törekedjünk arra, hogy az Adolescent Kit segítségével bevonjuk a szülőket, tanárokat, vallási és közösségi vezetőket és másokat az intervencióba, és összehozzuk a serdülőket és a felnőtteket.

Az előrehaladás során rendszeresen konzultáljunk a serdülőkkel, hogy többet tudjunk meg az érdeklődési köreikről, aggodalmaikról és szükségleteikről, valamint arról, hogy mit szeretnének elérni a Serdülők körei foglalkozásokon. Használjuk fel ezeket az információkat arra, hogy segítsük a serdülőknek célokat kitűzni a kompetenciákkal (ismeretekkel, attitűdökkel és készségekkel) kapcsolatban, amelyeket a munkájuk során szeretnének megszerezni, és a tevékenységek megtervezni. Támogassuk őket abban, hogy a Körökre vonatkozó alapszabályokat létrehozzák, és tegyenek javaslatokat az intervenció javítására vagy kiigazítására, ahogy haladunk előre.

A közös munka során adjunk felhatalmazást a serdülőknek. Engedjük meg a serdülő lányoknak és fiúknak, hogy különböző feladatokat és szerepeket vállaljanak, például a foglalkozások irányítását, a mozgásos tevékenységek levezetését, a tevékenységi terek karbantartását és az ellátmányok kezelését. Hagyjuk, hogy összetettebb projekteket és szerepeket vállaljanak, ahogy haladunk előre a Serdülők körei megközelítési mód különböző fázisain keresztül, és bátorítsuk őket, hogy saját ötletekkel álljanak elő a közös munka kreatív és innovatív fejlesztésére. Támogassuk a serdülőket abban, hogy saját prioritásaikra összpontosítsanak, hogy eldönthessék, milyen tevékenységeken és projekteken szeretnének dolgozni, és milyen ügyekért akarnak tenni

További információért lásd A serdülők részvételének ellenőrző listája segédletet.

2. A kezdetektől fogva vonjuk be közösséget

A kezdetektől fogva fontos, hogy a közösséget is bevonjuk az intervenció tervezésébe és irányításába. A közösség tagjainak az elkötelezettsége és hozzájárulása nélkül azt kockáztatjuk, hogy olyan programot tervezünk a serdülők számára, amely talán soha nem indul be, vagy ami még rosszabb, feszültséget és konfliktust okoz. Kiindulópontként jó ötlet leülni a közösség érdekelt feleivel – szülőkkel, tanárokkal, vallási vezetőkkel és másokkal –, hogy elmagyarázzuk, mit szeretnénk elérni az Adolescent Kit-tel. Kérjük ki a véleményüket arról, hogyan lehetne a legjobban bevonni a serdülőket, hogyan lehetne elérni a legkiszolgáltatottabb serdülő lányokat és fiúkat, és hogyan tudnának hozzájárulni az intervencióhoz (például az irányítóbizottságban való részvétellel vagy bizonyos tevékenységek vezetése révén). Beszéljük meg, hogy milyen típusú tevékenységekben látnák szívesen a serdülőket, vagy milyen készségekből profitálhatnának a serdülő fiatalok.

A közösség tagjai is nagy segítségre lehetnek abban, hogy megismerjük azt, hogy mi a kulturálisan megengedett (és helytelen), és milyen tevékenységek okozhatnak feszültséget a serdülőkkel. Próbáljuk megérteni a felnőttek serdülőkkel kapcsolatos nézeteit, és vegyük figyelembe ezeket, amikor az Adolescent Kit-tel való intervenciót tervezzük. Törekedjünk arra, hogy elnyerjük a támogatásukat és a serdülőkkel végzett munkában való aktív segítségüket.

További információért lásd a Konzultáció felnőttekkel-serdülőkről című segédletet.

3. Vonjuk be a közösségi tagokat az intervenció végrehajtásába

A közösségi tagok számos kulcsfontosságú szerepet tölthetnek be az Adolescent Kit-tel történő intervenciók végrehajtásában. Önkéntesként dolgozhatnak a tevékenységi terekben, segíthetnek a készletek kezelésében, és „vendégvezetőként” közreműködhetnek a foglalkozásokon. Az irányítóbizottságokban való részvétellel közvetlenül is segíthetnek az intervenciók szervezésében, a serdülőkkel való együttműködésben és a döntések és tervek meghozatalában.

További információért lásd a Felnőttek támogatása a serdülőkkel való munkában című segédletet.

Bátorítsuk a felnőtteket – szülőket, tanárokat, közösségi vezetőket és más érdekelteket –, hogy vegyenek részt az intervencióban. Tartsunk közösségi találkozókat, hogy felhívjuk a figyelmet a munkánkra, hívjuk meg a közösség tagjait a serdülők kiállításaira és előadásaira, tartsunk rendszeres találkozókat a szülőkkel és gondviselőkkel, és támogassuk a serdülőket abban, hogy maguk is elérjék a közösség tagjait.

4. A felnőttek bevonása mentorként, tanárként és kulturális forrásként.

A közösség tagjai nagyszerű erőforrások lehetnek a serdülők számára, ha új készségeket és új ismereteket szeretnének elsajátítani. Lehetnek a közösség tagjai között tapasztalt szakemberek, közösségi munkások vagy vállalkozók, akik beszélgethetnek a lányokkal és fiúkkal a munkájukról, vagy mások, akik taníthatnak a serdülőknek készségeket bizonyos területeken, mint például a kézművesség, a sport vagy a főzés. A felnőttek megoszthatják ismereteiket kulturális hagyományokkal és történelmi eseményekkel kapcsolatosan is, és segíthetnek a serdülőknek abban, hogy büszkék legyenek örökségükre és identitásukra.

Keressük meg azokat a felnőtteket, akik értékes készségeket és ismereteket tudnak megosztani a serdülőkkel, és találjuk meg a módját annak, hogyan tudnánk őket bevonni az intervencióba:

- Készítsünk listát a serdülőkkel közösen azokról a közösségi tagokról, akik olyan területen dolgoznak, amely érdekli őket, vagy olyan készségekkel rendelkeznek, amelyeket szívesen elsajátítanának.

Felnőttek mint erőforrások

A közösségeknek még a nehéz időkben is vannak olyan tagjai, akik energiával és szakértelemmel rendelkeznek, és támogatni tudják a serdülőket:

- Tanárok és facilitátorok
- Edzők és sportolók
- Művészek
- Mesemondók
- Zenészek
- Vének és vallási vezetők
- Történészek, tudósok, hagyományos tudás hordozói
- Kézműves szakértők és építők
- Vállalkozók és üzlettulajdonosok
- Orvosok, ápolók, egészségügyi dolgozók
- Szociális munkások, közösségi munkások
- Szakértők a szabás, kézimunka, asztalosmunka, számítógép, főzés, fodrászat, faipari munkák, mechanika és más területeken.
- Anyák, apák

- Hívjuk meg ezeket a felnőtteket, hogy vegyenek részt a serdülőkkel tartott foglalkozásokon, ahol megoszthatják tudásuk egy részét, és hasznos készségeket taníthatnak a serdülőknek. Ez lehet a mesemondástól kezdve asztalos foglalkozásokig bármi, akár tájékoztató bizonyos szakmákról, például a fodrászatról, az egészségügyi munkáról vagy a könyvelésről.

- Bátorítsunk minden érdeklődő felnőttet a részvételre! Szinte mindenkinek van valami, amiben jó, vagy amihez ért, és amit megoszthatna a serdülőkkel – a tánctól kezdve a főzésen át a hagyományos sportokig, a szülői nevelés és a mesélés, a nyelvtudás, a szakmai területeken szerzett szakértelem vagy más országok és kultúrák ismeretéig bármi.

- Fontoljuk meg egy „tanulási műhely” létrehozását, ahova a serdülők különböző felnőtteket hívhatnak meg, akik beszélhetnek a szakterületükről, vagy megtaníthatnak egy adott készséget.

- Támogassuk a serdülőket (facilitátoraikkal együtt) abban, hogy találjanak felnőtteket és más fiatalokat, akik támogathatják a tanulásukat és az Adolescent Kit-tel kapcsolatos tevékenységeiket.

A közösségi tagok egyszeri vagy rendszeres hozzájárulást is nyújthatnak – lehetőségeiktől és a serdülők érdeklődésétől függően. Ösztönözzük a közösség felnőtt tagjait, hogy a serdülőkkel részvételen alapuló foglalkozásokat tartsanak (ahelyett, hogy csak előadást tartanának), és adjanak lehetőséget a serdülőknek arra, hogy kipróbálják és gyakorolják az általuk tanított készségeket.

5. Találjunk módot arra, hogy a felnőttek és a serdülők kapcsolatba kerüljenek egymással

A felnőttek támogatása és bevonása óriási különbséget jelenthet a serdülők számára, azonban humanitárius helyzetekben a serdülők kapcsolatai gyakran megszakadhatnak. Egyes esetekben a serdülők elszakadhatnak a szüleiktől vagy más fontos felnőttektől az életükben. Lehet, hogy nincsenek példaképeik vagy megbízható felnőttek, akikhez útmutatásért fordulhatnának, vagy problémás a kapcsolatuk a gondviselőikkel és más felnőttekkel.

A serdülők támogatása a felnőttekkel való kapcsolattartásban segíthet megerősíteni a serdülők tapasztalatát önmagukról, mint háztartásuk, közösségük vagy társadalmuk tagjairól. A felnőttek is profitálhatnak a fiatalokkal való szorosabb kapcsolatokból, és élvezhetik azt az energiát és kreativitást, amelyet a serdülők hoznak az együtt végzett munkába.

A serdülők képviselői

A serdülők képviselőit az irányítóbizottságokba egy tisztességes, átlátható és mindenki számára érthető eljárás keretében válasszuk ki. Győződjünk meg arról, hogy a legkiszolgáltatottabb serdülők nem maradnak figyelmen kívül, és vegyük fontolóra, hogy egyenlő számban vegyenek részt a fiúk és a lányok, a fogyatékkal élők és nem fogyatékkal élők, valamint a különböző korú, etnikai, vallási, nyelvi vagy kláncsoportokból és földrajzi területekről származó serdülők.

Támogassuk a serdülőket a felnőttekkel való kapcsolatteremtésben, mind a családjukban és a háztartásban, mind a tágabb közösségükben, az alábbiak révén:

- Olyan kompetenciák fejlesztése és gyakorlása által, amelyek segíthetnek nekik megerősíteni kapcsolataikat az életükben fontos felnőttekkel, például a gondviselőikkel és a rokonaikkal; ez magában foglalhat olyan tevékenységeket, amelyek ösztönzik a mások iránti empátiát, segítenek a serdülőknek jobban kommunikálni, vagy stratégiákat adnak nekik a konfliktusok békés megoldására;
- Ha segítünk nekik abban, hogy megtalálják azokat a felnőtteket, akik mentoraik lehetnek – időt töltsenek velük, meghallgatva aggodalmaikat és bátorítva őket;

- A felnőttekkel való pozitív együttműködésre való felkészítés által, például irányítóbizottságokban, közösségi párbeszédiken, humanitárius segélyakciókon vagy béketeremtő kezdeményezéseken keresztül. Ösztönözni kell őket arra, hogy projekteket hajtsanak végre a közösség különböző felnőttjeinek a nézőpontjainak és történeteinek a vizsgálatára;

- Azáltal, ha lehetőséget biztosítunk számukra, hogy munkáik kiállításokon, zenei, tánc- vagy színházi előadásokon, sportversenyeken és egyéb rendezvényeken keresztül kapcsolatba kerüljenek a közösségük szélesebb közösségével, ezáltal összehozhatjuk az embereket, hogy a kihívást jelentő körülmények között is jól érezzék magukat, valamint kiemelhetjük a serdülők teljesítményét.

6. A serdülők és a közösségi tagok támogatása együttműködő döntéshozatalban

Támogassuk a serdülőket a közösségi tagokkal való együttműködésben, hogy az Adolescent Kit segítségével menedzseljék az intervenciókat. Ez magában foglalhatja a felnőttekkel való együttműködést formális döntéshozatali struktúrákon, például irányítóbizottságokon¹ keresztül, vagy serdülőkoriak bizottságán keresztül. További információért lásd A serdülők bevonása az irányításba és felügyeletbe segédletet.

A serdülőket támogassuk abban, hogy:

- **Részt vegyenek az irányítóbizottságokban:** Ösztönözzük a serdülőket, hogy válasszanak olyan képviselőket, akik az irányítóbizottsági üléseken képviselhetik őket, és együttműködhetnek a felnőttekkel az döntésekben. Segítsünk nekik megérteni az irányítóbizottság szabályait és eljárásait, valamint pozitív és tiszteletteljes munkakapcsolatot kialakítani a felnőttekkel.
- **Megszervezzék a saját irányítóbizottságukat:** Támogassuk a serdülőket, hogy saját bizottságot hozzanak létre az intervenciók tervezése és felügyelete céljából. A serdülők bizottságai felelősséget vállalhatnak bizonyos részfeladatokért, például a tevékenységi terek, valamint a készletek karbantartásáért és az irányítóbizottsággal való együttműködésért a tevékenységek tervezése és irányítása során.
- **Keressenek további módokat a döntéshozatalban való részvételre:** A serdülőknek lehetnek saját elképzeléseik arról, hogy hogyan kellene őket bevonni az Adolescent Kit segítségével történő intervenciók irányításába. Támogassuk őket kreatív módszerek kitalálásában a felnőttekkel való együttműködésre és az őket érintő döntésekben való részvételre.

Ne felejtsük! Szükségünk lesz az irányítóbizottság képviselőivel való közös munkára (és az intervencióban részt vevő más felnőtteket is be kell vonnunk) annak érdekében, hogy felkészültek legyenek a serdülők véleményének komolyan vételére és a konstruktív együttműködésre.

További információért lásd A Felnőttek támogatása a serdülőkkel való munkában segédletet.

7. A felnőttek és a serdülők közötti megértés kialakítására irányuló munka

Fontos megjegyezni, hogy a humanitárius helyzetekben a serdülők és a felnőttek között feszültségek alakulhatnak ki, és mindkét fél bizalmatlan lehet a másik iránt. A felnőtteket, különösen az idősebb generációkat aggaszthatja, hogy a serdülő fiatalok milyen módon kérdőjelezik meg a hagyományos szerepeket, és hogy a dolgok „normális” módja veszélyben van. Különösen a konfliktushelyzetekben a serdülőkre bajkeverőként vagy problémák forrásaként tekinthetnek, míg egyes kultúrákban korlátozottan fogadják el a fiatalok jogát arra, hogy kifejezzék véleményüket vagy részt vegyenek a döntéshozatalban.

Azokban a helyzetekben, ahol a serdülők és a felnőttek között megosztottság tapasztalható, próbáljunk meg pozitívabb hozzáállást kialakítani azáltal, hogy lehetőséget biztosítunk

---

¹ Az irányítóbizottság azon személyek csoportja, akik felelősek az Adolescent Kit-tel kapcsolatos intervenció felügyeletéért és a döntések meghozataláért. Az irányítóbizottságban az UNICEF, a végrehajtó partnerek, a helyi vagy nemzeti kormányzati tisztviselők, a szülők és a serdülők képviselői lehetnek.

számukra a kapcsolatteremtésre és a közös együttműködésre. Tegyük lehetővé, hogy a felnőttek és a serdülők együtt dolgozzanak közös kulturális eseményeken és közösségfejlesztési projekteken, valamint segélyakciókban, például táborirányító bizottságokban, korai figyelmeztető rendszerekben és újjáépítési akciókban.

Próbáljuk megteremteni az együvé tartozás érzését azáltal, hogy lehetőséget biztosítunk a felnőtteknek és a serdülőknek arra, hogy együtt dolgozhassanak és szórakozhassanak – és hogy úgy érezzék, hogy egy csapatba tartoznak.

Figyelj és alkalmazkodj!

Győződjünk meg róla, hogy a közös munka során folyamatosan ellenőrizzük a serdülőket, és folyamatosan alakítunk az intervención a változó körülmények és érdeklődési körük szerint. Ne feledjük, hogy a serdülők mindenkinél jobban ismerik saját életüket és szükségleteiket.

A humanitárius helyzetekben egy adott közösség tagjai gyorsan változhatnak, ezért fontos, hogy folyamatosan keressük a kapcsolatot a közösséggel, hogy más felnőtteket is bevonhassunk az intervencióba. Kiemelt figyelmet kell szentelnünk a közösségbe újonnan érkezőkre, hogy azonosítani tudjuk azokat az embereket, akik rendelkeznek olyan készségekkel vagy ismeretekkel, amelyeket megoszthatnak a serdülőkkel, és akiket érdekelhet, hogy segítsenek a tevékenységekben vagy önkéntesként különböző feladatokban. A serdülőkkel együttműködve keressünk új módokat a közösséggel való kapcsolatteremtésre, és igazítsuk a kiállítások, előadások és egyéb nyilvános rendezvények témáját a közösségben élő emberek érdeklődésére szerint. Ahogy haladunk előre az intervencióval, álljunk készen arra, hogy kihasználjunk minden olyan új lehetőséget, amely a felnőtteket és a serdülőket közelebb hozza egymáshoz, valamint az otthoni és a közösségi kapcsolatokat erősíti.